

EUROPAPARLAMENTET

2014–2019

Plenarhandling

9.3.2015

B8-0239/2015

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 123.2 i arbetsordningen

om mordet på Boris Nemtsov och den demokratiska situationen i Ryssland
(2015/2592(RSP))

**Tamás Meszerics, Rebecca Harms, Heidi Hautala, Peter Eriksson,
Helga Trüpel, Bart Staes, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler,
Reinhard Bütikofer, Indrek Tarand, Michèle Rivasi, Bronis Ropé**
för Verts/ALE-gruppen

RE\1053359SV.doc

PE552.218v01-00

SV

Förenade i mångfalden

SV

**Europaparlamentets resolution om mordet på Boris Nemtsov och den demokratiska situationen i Ryssland
(2015/2592(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare betänkanden och resolutioner om Ryssland, särskilt av den 23 oktober 2012 om att införa gemensamma visumrestriktioner för ryska tjänstemän som är inblandade i fallet Sergej Magnitskij¹, av den 13 juni 2013 om rättsstatsprincipen i Ryssland², av den 13 mars 2014 om Ryssland: domarna mot demonstranter som deltog i händelserna på Bolotnajatorget³, av den 23 oktober 2014 om upplösning av den icke-statliga organisationen Memorial (vinnare av Sacharovpriset 2009) i Ryssland⁴ samt av den 15 januari 2015 om Ryssland, särskilt fallet Aleksej Navalnyj⁵,
- med beaktande av uttalandet från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 28 februari 2015 om mordet på Boris Nemtsov,
- med beaktande av uttalandet från talespersonen för vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant av den 3 mars 2015 om vägran att låta Europaparlamentets ledamot Sandra Kalniete resa in på Ryska federationens territorium,
- med beaktande av uttalandet från vice ordföranden/den höga representanten om det fortsatta frihetsberövandet av Nadja Savtjenko,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 27 februari 2015 sköts Boris Nemtsov, f.d. vice premiärminister i Ryska federationen och därefter en av ledarna för oppositionen, till döds av en okänd angripare nära Kreml på bron Bolsjoj Moskvoretskij, som normalt är noga övervakad av polis och videokameror.
  - B. Mordet ägde rum kort tid efter att Nemtsov talat på den oberoende radiostationen Echo Moskvj och uppmanat människor att delta i ett möte som planerades äga rum den 1 mars 2015 i protest mot den ekonomiska krisen, den utbredda korrruptionen och kriget i Ukraina. Enligt Nemtsovs medarbetare hade han samlat ihop bevis för anklagelserna om att ryska trupper står bakom de separatistiska styrkorna i regionerna Donetsk och Luhansk i östra Ukraina, och Nemtsov hade enligt uppgift för avsikt att offentliggöra rapporten någon gång under mars 2015.
  - C. Den 1 mars 2015 demonstrerade tiotusentals människor i Moskva och andra ryska

---

¹ EUT C 68 E, 7.3.2014, s. 13.

² Antagna texter, P7_TA(2013)0284.

³ Antagna texter, P7_TA(2014)0253.

⁴ Antagna texter, P8_TA(2014)0039.

⁵ Antagna texter, P8_TA(2015)0006.

städer för att hylla och hedra oppositionspolitikern, med porträtt av Nemtsov och banderoller med texten ”Jag är inte rädd”.

- D. Den 2 mars 2015 hindrade de ryska myndigheterna Bogdan Borusewicz, talmannen i den polska senaten, och Europaparlamentets ledamot Sandra Kalniete att resa in i landet med hänvisning till hennes ”antiryska verksamhet”, så som de tidigare har gjort i fråga om Europaparlamentets ledamot Rebecca Harms i september 2014, vilket bekräftar att det finns en svart lista över personer från väst som upprättats som hämnd för de reseförbud som EU och USA infört mot vissa ryska medborgare.
- E. Efter Rysslands angrepp mot Ukraina har de ryska myndigheterna och de statliga medierna ökat trycket på och trakasserierna mot oppositionen, dissidenter och oberoende röster, vilket skapar ett klimat av fruktan för alla kritiker av Kreml, som framställs som förrädare.
- F. En domstol i Moskva avslog den 4 mars 2015 ännu ett överklagande från den ukrainska parlamentsledamoten Nadja Savtjenko, som har hungerstrejkat i mer än 80 dagar i protest mot Rysslands olagliga kvarhållande av henne i häkte.
- G. Mordet på Nemtsov är det senaste i en rad uppmärksammade mord på aktivister mot korruption och människorättskämpar, bland annat Aleksej Devotjenko, Natalja Estemirova, Alexander Litvinenko, Sergej Magnitskij, Stanislav Markelov samt Anna Politkovskaja. I inget av dessa fall har förövarna ställts inför rätta.
- H. Situationen för de mänskliga rättigheterna i Ryssland har stadigt försämrats under de senaste åren, och de ryska myndigheterna har antagit en rad lagar som innehåller tvetydiga bestämmelser och som används för att ytterligare kringskära oppositionen och aktörerna i det civila samhället samt hindra yttrande- och mötesfriheten.
- I. Den ryska lagen om ”utländska agenter” kräver att icke-statliga organisationer som tar emot utländsk finansiering och deltar i ”politisk verksamhet” ska ansöka om att föras upp på en särskild statlig förteckning över utländska agenter. Under tiden klassas de ofta som ”utländska agenter” direkt av staten, och blir därmed utsatta för ytterligare närgången statlig granskning och skyldiga att i alla sina publikationer, pressmeddelanden och rapporter uppge att dessa har framställts av en utländsk agent.
- J. Införandet av denna lag har åtföljts av hårda tag, såsom räder av åklagarmyndigheten, beslagtagande av egendom, administrativa böter och andra åtgärder avsedda att hindra och avskräcka organisationer i det civila samhället från att utföra sitt arbete. Justitieministeriet har använt sina nyförvärvade befogenheter för att stämpla 42 grupper som ”utländska agenter”, däribland landets mest kunniga och auktoritativa människorättsorganisationer, och har använt byråkratiska förevändningar för att upplösa flera andra grupper.
- K. I januari 2015 tog duman det första steget mot att godkänna en ny lag som förbjuder verksamhet som bedrivs av ”icke önskvärda” utländska organisationer som ses som ett hot mot den nationella säkerheten, den allmänna ordningen eller folkhälsan. Denna lag skulle göra det möjligt för myndigheterna att frysa en organisations tillgångar och bestraffa dess anställda med böter eller fängelse i upp till åtta år.

- L. Ryska federationen är fullvärdig medlem av Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), och har således förbundit sig att respektera principerna om demokrati, rättsstatlighet och respekt för de mänskliga rättigheterna. De fortsatta allvarliga kränkningarna av rättsstaten och antagandet av restriktiva lagar under de senaste månaderna skapar allt större frågetecken kring om Ryssland lever upp till sina internationella och nationella åtaganden.
1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt mordet på Boris Nemtsov och uttrycker sitt deltagande med hans familj. Parlamentet uttrycker sin sympati med och sitt stöd till alla ryssar som under de senaste dagarna har samlats på torgen i landets största städer för att försvara demokratin och kräva ett slut på Rysslands aggression mot Ukraina.
  2. Europaparlamentet begär en snabb, transparent och opartisk utredning av omständigheterna kring mordet i syfte att ställa förövarna inför rätta.
  3. Europaparlamentet anser att detta mord ännu en gång är ett tecken på och resultatet av det klimat av fruktan och hotelser som drabbat det politiska systemet i Ryssland, vilket tagit ett dramatiskt steg i auktoritär riktning under de senaste åren. Parlamentet riktar skarp kritik mot att det bara några timmar efter mordet på Boris Nemtsov spreds beskyllningar i ryska medier om att mordet endast kunde ligga i USA:s, Ukrainas eller islamisters intresse.
  4. Europaparlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att upphöra med alla påtryckningar, repressalier och hotelser – både politiska och juridiska – mot oppositionsledare, företrädare för det civila samhället och oberoende medier, och göra det möjligt för dem att verka fritt i linje med de grundläggande principerna i den ryska konstitutionen.
  5. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt de ryska rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna att utföra sina uppgifter på ett opartiskt och oberoende sätt, utan politisk inblandning.
  6. Europaparlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att sätta stopp för alla trakasserier och verbala och fysiska påhopp mot alla människorättsförsvare i hela Ryssland och att under alla omständigheter se till att de kan bedriva sin legitima verksamhet utan hinder.
  7. Europaparlamentet upprepar sin allvarliga oro över lagen om ”utländska agenter” och det sätt på vilket den genomförs, och begär att den ska ses över. Parlamentet anser att definitionen av ”politisk verksamhet” som bedrivs av icke-statliga organisationer som tar emot utländsk finansiering är så bred att den i praktiken innebär att regeringen tillåts kontrollera i stort sett all organiserad verksamhet som rör samhällslivet.
  8. Europaparlamentet välkomnar Högsta domstolens beslut av den 28 januari 2015 att avslå det klagomål som ingetts av justitieministeriet med en begäran om att det ryska sällskapet Memorial skulle stängas med hänvisning till påståenden om oegentligheter inom dess organisatoriska struktur. Parlamentet begär att de andra icke-statliga organisationerna på förteckningen över ”utländska agenter” ska avföras från den.
  9. Europaparlamentet uppmanar Ryssland att fullständigt upphäva den federala lagen om

”propaganda för icke-traditionella sexuella förbindelser” och liknande regionala lagar mot propaganda, vilka utnyttjas för att kringkärna de mänskliga rättigheterna, särskilt yttrande- och mötesfriheten, i förhållande till sexuell läggning och könsidentitet. Parlamentet uttrycker allvarlig oro över de negativa konsekvenserna för samhället av dessa lagar, som skapar ett klimat där diskriminering, hets och hatbrott mot hbt-personer förblir ostraffade. Parlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten, EU:s delegation till Ryssland och EU:s medlemsstater att fördöma alla våldshandlingar mot hbt-personer och människorättsförsvare, att ta upp frågan med berörda ryska tjänstemän och att stödja det civila samhället och statliga initiativ för att övervaka fall av våld och utbilda brottsbekämpande personal.

10. Europaparlamentet påminner om vikten av att Ryssland till fullo uppfyller sina internationella rättsliga skyldigheter som medlem av Europarådet och OSSE samt de grundläggande mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen i enlighet med den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
11. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten och Europeiska utrikestjänsten att se till att fall med personer som åtalats av politiska skäl tas upp vid överläggningarna om mänskliga rättigheter mellan EU och Ryssland när dessa återupptas, och att Rysslands representanter i dessa överläggningar formellt uppmanas att ge ett svar i varje enskilt fall.
12. Europaparlamentet uppmanar ordförandena för rådet och kommissionen samt vice ordföranden/den höga representanten att fortsätta att följa dessa fall noggrant och bevaka rättegångarna, ta upp frågorna i olika format och möten med Ryssland samt rapportera tillbaka till parlamentet om sina diskussioner med de ryska myndigheterna.
13. Europaparlamentet uppmanar rådet att utveckla en enhetlig politik gentemot Ryssland där de 28 EU-medlemsstaterna och EU:s institutioner åläggs att skicka ett kraftfullt gemensamt budskap rörande rollen för de mänskliga rättigheterna i förhållandet mellan EU och Ryssland samt kräva att inskränkningarna av yttrande-, mötes- och föreningsfriheten upphör i Ryssland.
14. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten och utrikestjänsten att se till att unionen tar till vara varje möjlighet att, inom gränserna för den ryska inhemska lagstiftningen, fortsätta att ha kontakt med och stödja organisationer i det ryska civila samhället, inklusive de som verkar för att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten.
15. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt kommissionen och utrikestjänsten att, med avseende på den pågående programplaneringen för EU:s finansieringsinstrument, utöka EU:s finansiella stöd till det ryska civila samhället genom det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter och finansieringen av organisationer i det civila samhället och lokala myndigheter samt göra forumet för de civila samhällena i EU och Ryssland till en del av partnerskapsinstrumentet och av det europeiska grannskapsinstrumentets gränsöverskridande och multilaterala program, i syfte att säkerställa ett hållbart och trovärdigt stöd på lång sikt.

16. Europaparlamentet kräver ett omedelbart frigivande av Nadja Savtjenko och respekt för hennes immunitet som fullvärdig ledamot av Europarådets parlamentariska församling. Parlamentet uttrycker sin djupa oro över hennes hälsotillstånd och uppmanar de ryska rättsliga myndigheterna att tillämpa humanitär rätt.
17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa samt Ryska federationens president, regering och parlament.